

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Tư, ngày 09/07/2025

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 128: Học Phật là sự hưởng thụ cao nhất của đời người

Chúng ta học Phật nhiều năm đã có được sự hưởng thụ cao nhất của đời người chưa? Hòa Thượng nói: ***“Tôi nói cho các vị biết, tôi đã đạt được rồi, cho nên trong tôi luôn khởi lên sự tri ân đối với lão sư. Nếu không có lão sư thì cả đời này tôi sống trong khổ đau và phiền não, không được tự tại và an vui như thế này!”*** Hòa Thượng chân thật đạt được hạnh phúc an vui tự tại, không bị chi phối bởi phiền não và khổ đau. Trong khi đó, vẫn có những người học Phật nhiều năm bị phiền não khổ đau chi phối từng ngày, từng giờ.

Chỉ có Phật pháp chân chính mới giúp chúng ta vượt qua sự thống khổ, phiền não, tuy nhiên, thật không dễ dàng để một người có thể tiếp cận được Phật pháp chân chính. Nếu chỉ là hình tướng Phật pháp, không phải là thực chất Phật pháp thì cho dù đời này hay đời sau, chúng ta vẫn mãi mãi chìm đắm trong khổ đau. Đây là thật!

Hòa Thượng nói: ***“Khi tôi còn trẻ, giáo sư Phương Đông Mỹ là một nhà triết học. Lão sư Phương sau cùng nói với tôi về triết học Phật Kinh. Lúc đó tôi cảm thấy rất là kinh ngạc vì tôi không tin rằng trong Phật pháp có triết học. Phần đông đại chúng trong xã hội cho rằng tôn giáo là mê tín, nhất là Phật giáo. Phật giáo có nhiều thần, thần nào cũng bái, cũng lạy cho nên tôi cảm thấy rất nghi ngờ. Trong tôn giáo, tôn giáo cao cấp thì chỉ có một vị thần, một vị chánh thần, một vị chân thần còn trong Phật giáo thì vị thần nào cũng có cho nên là tôn giáo cấp thấp. Nếu như không phải giáo sư Phương cảnh tỉnh tôi thì tôi không thể nào đến với Phật giáo. Lúc trẻ việc này đã là thành kiến nên tôi đối với Phật pháp không có một chút hứng thú, bởi thế không thể nào ai đó đưa tôi đến tiếp xúc với Phật giáo”***.

Đời người chúng ta có những mối nhân duyên đặc biệt. Có mối nhân duyên làm chúng ta vĩnh viễn xa rời chánh pháp và có nhân duyên đưa chúng ta đến với chánh pháp. Đối với tôi, từ nhỏ, tôi đã tin Phật. Bà nội của tôi ăn chay trường, ngày nào bà cũng lễ Phật, niệm Phật nên tôi thấy như vậy mà cũng tập tành theo bà nội. Khi lớn lên, khi tiếp xúc rộng ra, thì tín tâm của tôi ngày một lui sụt và gần như, tôi không còn tin Phật pháp.

Thật may là trong thời gian đi dạy học, tôi gặp được thùng đĩa chứa nội dung bài giảng của Hòa Thượng. Lúc đó, tôi chỉ nghĩ là nghe để bồi dưỡng tiếng Hoa. Ban đầu tôi nghe, hiểu chưa tới 50% song vẫn cảm nhận thấy Hòa Thượng giảng nói những điều

thật là đặc biệt, đều là dạy mình vì người lo nghĩ, vì người phục vụ, tận tâm tận lực, hy sinh phụng hiến. Đành rằng chưa hiểu lắm nhưng tôi cảm thấy như thế này mới là phải, mới là đúng. Đó là nhân duyên rất đặc biệt. Nếu không nhờ nhân duyên này thì tôi không thể xây dựng được tín tâm kiên cố đối với Phật pháp.

Hòa Thượng nói: **“Lão sư Phương nói với tôi rằng anh không biết chứ chúng ta học là học triết học. Phật là một nhà đại triết học, Phật là một nhà thánh triết và Phật Kinh là triết học đỉnh cao trên thế giới. Học Phật là sự hưởng thụ cao nhất của đời người! Thầy Phương nói đây không phải là niềm an vui hay sao? Nếu không phải là sự hưởng thụ cao nhất thì chúng ta học để làm gì? Chúng ta học Phật thì phải đạt đến hạnh phúc cao nhất của thế gian này.”** Chúng ta nghe lời nói này có thấu hiểu không hay chỉ là lơ mờ. Nếu lơ mờ, chúng ta chưa chân thật đạt được sự hạnh phúc.

Người thế gian luôn bị chi phối bởi vọng tưởng, phân biệt, chấp trước nên họ chìm đắm trong phiền não. Là người học Phật, chúng ta còn biết rõ những thứ đó sanh khởi từ đâu. Hòa Thượng từng dạy ảo danh ảo vọng thì khổ đau, danh vọng lợi dưỡng đủ duyên thì đến hết duyên thì đi. **“Sanh Lão Bệnh Tử”** là chắc thật, không ai tránh được định luật này. Nếu con người không già thì con cháu có lớn lên không? Chúng ta có muốn chúng ta mãi ở tuổi 60 và con cháu mãi ở tuổi lên ba không? Thời gian trôi qua, người già sẽ ra đi và nhường chỗ cho con cháu.

Hiểu rõ đạo lý **“Sanh Lão Bệnh Tử”**, chúng ta sẽ cảm thấy nhẹ nhàng. Cao Bá Quát từng nói rằng: **“Người đi rồi, sẽ đến phiên ta.”** Ngoài bốn khổ của **“Sanh Lão Bệnh Tử”**, con người ở thế gian còn bị chi phối bởi bốn khổ nữa là **“Ái Biệt Ly Khổ, Oán Tắng Hội Khổ, Cầu Bất Đắc Khổ và Ngũ Ấm Xi Thạnh Khổ”**. Nhờ học Phật mà chúng ta có được tự tại trước 8 khổ này.

Hòa Thượng nói: **“Hưởng thụ cao nhất của đời người, hiện tại, hỏi thử xem chúng ta đã đạt được hay chưa? Tôi nói với các vị biết tôi đã đạt được rồi!”** Quan sát các hình ảnh của Ngài trên băng đĩa, chúng ta thấy Ngài luôn tươi cười. Trong khi, người thế gian, cả cuộc đời đều tranh giành hoặc đi tìm quyền sở hữu như sở hữu ngôi nhà, khu đất, chiếc xe ...vv. thì Ngài lại không sở hữu bất cứ thứ gì trên thế gian này.

Người có quyền sử dụng thì có tự tại còn người có quyền sở hữu thì bị ràng buộc. Thời gian sở hữu ở thế gian chẳng được bao lâu. Đến lúc phải ra đi, những thứ thuộc quyền sở hữu sẽ trở thành những thứ ràng buộc chúng ta. Người lâm chung lúc ấy lo lắng đến việc ai sẽ là người thừa kế? Nếu chưa tìm được người thừa kế thì họ sẽ vô cùng bất an. Còn Hòa Thượng, chỉ có quyền sử dụng nhưng không có quyền sở hữu nên Ngài đến và ra đi tự tại.

Hòa Thượng nói: **“Tôi không bị chi phối bởi những quyền sở hữu đó cho nên đến và đi tự tại. Còn con người luôn bị chi phối bởi phiền não và khổ đau là do phân biệt, vọng tưởng, chấp trước của chính mình”**. Chúng ta cho rằng đây là địa vị, tài sản,

ngôi nhà của tôi nên nếu có ai xâm phạm thì phiền não. Ngược lại, khi mọi thứ không phải là của ta, ta chỉ có quyền sử dụng thì ta không có phiền não.

Khi Phật còn tại thế, Ngài đã làm ra tấm gương cho chúng ta. Phật và các đệ tử của Ngài nửa ngày ăn một bữa, dưới gốc cây ngủ một đêm, ba y một bát. Cho dù cây to, bóng mát, Ngài chỉ ngủ một đêm, nếu ngủ hai đêm là sinh đấm cháp. Còn chúng ta thì luôn cố gắng để làm sao nhà cửa ngày càng to đẹp hơn.

Một người học trò của tôi trước kia muốn đổi nhà. Vợ của người học trò này đã khuyên chồng mình rằng: *“Anh hãy lo mà hưởng phước đi, đời sống còn bao nhiêu nữa đâu mà cứ đi tìm cầu.”* Người học trò tâm sự rằng anh ta giật mình vì vợ chưa học Phật mà có thể có câu nói phản tỉnh bản thân mình. Ý niệm của người học trò này chính là ý niệm tham cầu!

Con người luôn nghĩ mình phải hơn người, đặc biệt khi đã có điều kiện tốt, con người thường mong muốn mình có nơi ở xứng đáng với điều kiện của mình. Thế gian có rất nhiều người như vậy. Họ đã có nhà, có xe rồi nhưng vẫn muốn nhà và xe đẹp hơn. Ý niệm tham cầu này sẽ làm chúng ta phiền não đau khổ, chắc chắn không có sự an vui.

Hòa Thượng nói: ***“Sau khi tiếp nhận sự dạy bảo của Lão sư, nhiều năm đến nay đã được 57 năm rồi. Năm mươi bảy năm qua, đích thực là tôi đạt được sự hưởng thụ cao nhất của đời người. Sự hưởng thụ này không ở nơi vật chất, không liên quan đến danh vọng lợi dưỡng, không liên quan đến năm dục sáu trần.”*** Sự hưởng thụ của thế gian có liên quan mật thiết đến vật chất, đến năm dục sáu trần cho nên đó không phải là sự hưởng thụ chân thật.

Người thế gian chỉ biết hưởng thụ danh vọng lợi dưỡng, năm dục sáu trần, ngoài những thứ đó ra họ cũng chẳng biết hưởng thụ cái gì. Thế gian cho rằng phải ăn được nhiều thứ, phải đi xe sang, phải ở nhà cao rộng mới là hưởng thụ. Hưởng thụ chân thật nơi nhà Phật không liên quan đến những thứ đó. Việc này khiến người thế gian không cách gì hiểu được!

Người thế gian thấy một ai đó không uống rượu, bia; không biết hút thuốc; và không thưởng thức cà phê thì họ cho rằng chết đi còn sướng hơn. Họ không biết rằng người không bị phụ thuộc những thứ bên ngoài đó mới là người tự tại. Nếu bị phụ thuộc thì đến giờ hút phải hút, đến giờ uống phải uống, hay thiếu thì mất ngủ vv... Người thế gian đã hiểu sai rằng thỏa mãn danh vọng lợi dưỡng và năm dục sáu trần là sự hưởng thụ.

Dục vọng của con người là không cùng tận. Người giàu nhất thì muốn giữ mãi địa vị giàu nhất của họ, người giàu nhì thì nỗ lực chạy đua thành người giàu nhất. Khi giàu nhất rồi, họ chẳng yên tâm, họ luôn luôn đau khổ với chính danh vọng địa vị của họ. Người học Phật hiểu rõ danh vọng địa vị là thứ không thật, là hư ảo nên không cần chạy

theo. Ai đặt hay dành cho chúng ta danh vị, địa vị gì cũng được vì vốn dĩ chúng ta không cần nó.

Cho nên sự hưởng thụ cao nhất của đời người chính là sự hưởng thụ trên tinh thần tự tại, không bị chi phối bởi phân biệt, vọng tưởng, chấp trước, không bị câu thúc bởi sự phiền não. Sự hưởng thụ trên năm dục sáu trần và danh vọng lợi dưỡng không phải là sự hưởng thụ chân thật. Niềm vui có được sự hưởng thụ này sẽ nhanh chóng đi qua và cái còn lại là nỗi buồn. Thỏa mãn hưởng thụ ở thế gian chỉ là nhất thời, là tạm thời quên đi khổ đau, chứ không phải là đạt được sự an vui chân thật vĩnh hằng. Vì lẽ đó mà người thế gian luôn luôn đi tìm cầu.

Có người đã tìm được địa vị và sự giàu có nhưng người có địa vị rất cao, giàu sang phú quý có tự tại không? Họ đi ra đường có bao nhiêu cảnh vệ? Họ có rất nhiều lớp cảnh vệ, cảnh vệ của cảnh vệ vì họ sợ bị phản bội. Người như thế luôn sống trong sự bất an. Cho nên sự hưởng thụ cao nhất của đời người không liên quan đến danh vọng lợi dưỡng, đến năm dục sáu trần.

Hòa Thượng nói: ***“Ở trong năm dục sáu trần, ở trong danh vọng lợi dưỡng, không bao giờ đạt được sự hưởng thụ cao nhất của đời người. Nói đến chỗ này, con người cần phải có một chút trí tuệ thì mới nhận ra được. Bản thân tôi, một vật cũng không có, cũng không sở hữu! Thế nhưng đời sống của tôi lại rất an vui, tự tại. Giống như Khổng Lão Phu Tử đã nói: “Học nhi thời tập chi, bất diệc duyệt hồ”, tôi đã có, tôi đạt được rồi.***

“Đó là niềm vui khi có người bạn từ phương xa đến, thân thiết lâu năm không gặp. Tôi đã đạt được niềm vui này và mọi người xung quanh đều nhìn thấy. Mỗi tuần, các đồng tu từ phương xa, từ các nơi trên thế giới đều tụ hội về nơi đây cùng nhau học tập và tu tập. Trong khi đó, ở bên ngoài có rất nhiều nơi để vui chơi, để hưởng thụ, nhưng họ đến nơi đây là để tìm nơi tu học. Chắc hẳn nơi đây chân thật có cái vui hơn ở bên ngoài.”

Cư sĩ Lâm tại Xinh-ga-po là một nơi luôn tấp nập bởi người đến hoặc là nghe pháp, hoặc là niệm Phật hoặc là ăn chay. Đối diện với cư sĩ Lâm là một vũ trường. Một bên là niệm Phật đường, một bên là vũ trường nhưng người ta hoan hỉ hướng về cư sĩ Lâm để tu học không hướng đến vũ trường.

Ngoài niệm Phật đường, cư sĩ Lâm có một nhà ăn miễn phí. Từ thứ Hai đến thứ Sáu phục vụ 3000-4000 suất ăn và cuối tuần là 5000-6000 suất. Người ta không thể hiểu vì sao cư sĩ Lâm bố thí nhiều như vậy mà chưa bao giờ thiếu, chưa bao giờ phải mua gạo, mua dầu. Thực đơn cho một tuần ở cư sĩ Lâm đều được nghiên cứu kỹ lưỡng thể nhưng thực phẩm trước khi nhập kho luôn quá nhiều dù cư sĩ Lâm không vận động ai.

Do đó, cư sĩ Lâm còn hoan hỉ cúng dường thực phẩm đến các cô nhi viện, viện dưỡng lão và các tôn giáo bạn. Ban đầu nhà ăn hoạt động cả năm, chỉ nghỉ ngày mừng

1 Tết nhưng Hòa Thượng cho rằng như thế là chưa viên mãn, đã bố thí thì phải trọn vẹn nên về sau, nhà ăn mở cửa cả năm không nghỉ. Trong khi ở cư sĩ Lâm vẫn cho đi thì bên ngoài kia người ta lại đấu tranh, tranh giành lẫn nhau.

Cho nên, niềm vui chân thật phải xuất phát từ tâm không vương danh vọng lợi dưỡng, không vương năm dục sáu trần, không vương tham sân si mạn. Tâm như thế luôn tự tại, rộng rãi, thanh tịnh, an vui, không bị phiền não chi phối thì đó mới là sự hưởng thụ. Sự hưởng thụ không phải là có địa vị thật cao hay chìm trong năm dục sáu trần.

Hòa Thượng nói: ***“Phật pháp Đại thừa thường nói với chúng ta rằng người đạt được pháp hỷ sung mãn thường sanh tâm hoan hỷ. Bạn đạt được niềm vui của Phật pháp, bạn mới thường sanh tâm hoan hỷ. Bạn học Phật mà bạn có được cảnh giới này thì bạn chân thật mới có được thọ dụng. Nếu bạn học Phật mà bạn không có được niềm vui thì bạn đã học sai rồi. Nếu không phải sai trên lý luận thì chính là sai ở trên phương pháp. Cho nên trên phương pháp và lý luận phải đúng thì bạn chân thật học Phật mới đạt được thân tâm thanh tịnh, pháp hỷ sung mãn. Đây là hưởng thụ cao nhất của đời người.”***

Người đạt được pháp hỷ sung mãn tức là có niềm vui trong Phật pháp thì thường sanh khởi tâm hoan hỷ. Người thường sanh tâm hoan hỷ mới làm được những việc lợi ích chúng sanh. Ngược lại, người không có pháp hỷ sung mãn, luôn bị ràng buộc bởi được mất, hơn thua, tốt xấu, bởi những lo toan như làm việc này thì lời, làm việc kia thì lỗ. Những người như vậy thường phiền não, làm sao có thể thường sanh tâm hoan hỷ.

Trong phương pháp và lý luận, có rất nhiều người học Phật, học chuẩn mực Thánh Hiền có lý luận đúng nhưng phương pháp sai, có cách làm nhỏ hẹp, chỉ là lợi cho mình, cho một nhóm nhỏ của mình. Làm như thế vẫn là tự tư tự lợi, chẳng lợi ích gì cho cộng đồng, xã hội. Họ đào tạo một nhóm người phục vụ cho chính họ. Làm như vậy là sai rồi! Đáng ra chúng ta đào tạo được người nào thì người đó phải đi phục vụ cho nhiều người hơn.

Cho nên chúng ta đặc biệt chú ý đến lời chỉ dạy của Hòa Thượng rằng nếu học Phật mà không chân thật có được niềm vui, có được sự tự tại thì hãy xem lại trên lý luận đã sai. Nếu trên lý luận không sai thì có thể sai về phương pháp ứng dụng, thực tiễn trong đời sống hằng ngày.

Tinh thần của Phật pháp Đại thừa là phải rộng mở tâm lượng, làm nhiều việc lợi ích cho chúng sanh. Để làm được như thế, chắc chắn cần phải có người chân thật làm. Có một người chân thật làm thì mới có thể khơi dậy sự đồng cảm của nhiều người khác. Người chỉ biết tự tư tự lợi, có bao nhiêu cũng gom vào, không muốn bỏ ra mà muốn người khác đến hy sinh phụng hiến với mình thì sẽ không có ai như vậy đến để đồng

hành. Muốn nhiều người đến với mình thì phải chân thật chí công vô tư, luôn vì người mà lo nghĩ, nhờ đó sẽ chiêu cảm sự đồng tâm của nhiều người.

Tổ chức Trại hè cũng vậy, tuy không nhận học phí nhưng tổ chức với tâm gì? Với tâm để có nhiều người cúng dường, để có thêm nhiều thu nhập. Nếu hành xử với tâm như vậy thì trên làm sao có thể cảm thông đến Phật Bồ Tát Thánh Hiền gia trì, long thiên thiện thần ủng hộ. Nếu làm nhiều lần với tâm vô tư vô cầu thì sẽ có nhiều người đồng cảm với tâm đó mà đồng hành với chúng ta. Họ đã không hiểu được điều này nên dù là người học Phật, làm việc Phật mà họ lại không tự tại, không an vui. Nguyên nhân của việc này như Hòa Thượng nói nếu không sai ở trên lý luận thì cũng sai ở phương pháp./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!